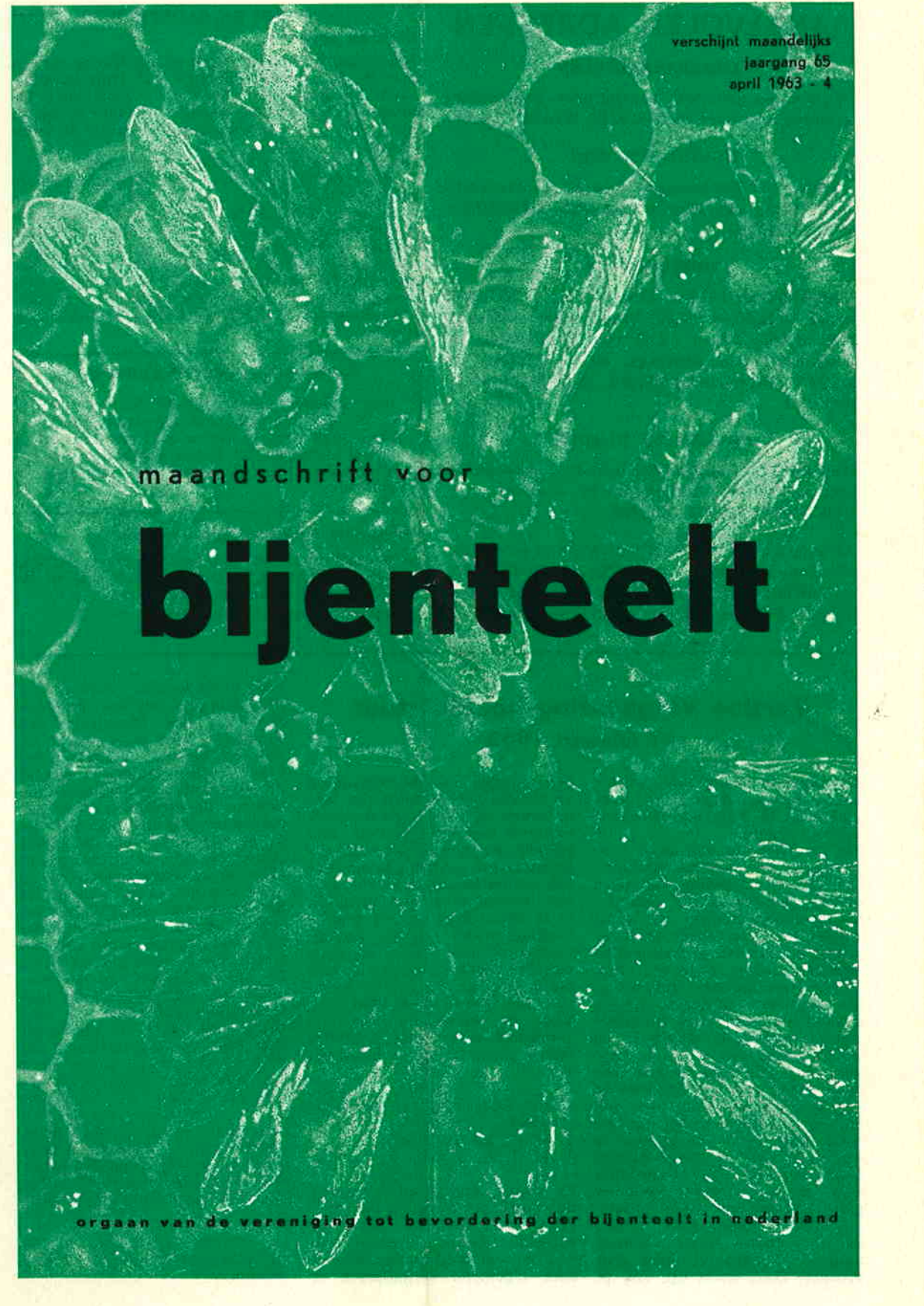

verschijnt maandelijks
jaargang 65
april 1963 - 4

maandschrift voor

bijenteelt

orgaan van de vereniging tot bevordering der bijenteelt in nederland

AANBEVOLEN ADRESSEN

IMKERSARTIKELEN

Wij leveren alles wat u nodig hebt. Prijscourant gratis op aanvraag. BIJENHUIS, WAGENINGEN.

HONING EN WAS

Verkoop uw klanten geen neen als u uitverkocht bent. Vraag ons even prijsopgaaf. BIJENHUIS, WAGENINGEN.

BUITENLEVEN

VAKANTIEHUISJES, GARAGES, SCHUREN, vanaf f 341,00—f 275,00. Vraagt folder, of stort resp. f 3,50, f 3,—, f 2,50 voor bouwplaten + tekeningen voor aanvraag, om een indruk te krijgen. Girorekening 672439. „DIHAMA” Hardinxveld.

BOEKEN EN BLADEN

HET GROTE BIJENBOEK door R. P. Groenveld kost f 13,90. Wij hebben het in voorraad. BIJENHUIS, WAGENINGEN.

Abonneer u op „BIJENNIEUWS”, orgaan van de afd. Bunnik-Houten en de STICHTSE KONINGINNETEELTCLUB f 2,50 p.j. Verschijnt maandelijks. Postgiro 193060. Gratis proefnummers.

STAND EN BLOEITIJD

Fruit en koolzaad

Het is nu, 20 maart, nog moeilijk iets te zeggen over de stand en de bloeitijd van fruit en koolzaad. De stand van het fruit belooft veel. De bloei van de kersen wordt verwacht in de 3e week van april, die van de appels in de 2e week van mei.

De bloei van het koolzaad: 2e week mei.

De heer Wietsma, die nu al 20 jaar in de polders rondwerft en die er dus wel kijk op heeft, is over het vroege koolzaad niet optimistisch, het middelvroeg zou vrij goed zijn en het late weer minder goed. Men klampe zich niet aan deze voorlopige gegevens vast. Alles hangt af van het weer in de komende maand. Wel kunnen wij zeggen dat zowel de voorjaarsdracht als de ontwikkeling van de bijenvolken dit jaar laat zullen zijn.

KONINGINNETEELTKALENDER

Deze kalender, samengesteld door de heer A. H. van den Berg, is afgedrukt in dit blad. Plak hem op karton en hang hem op in uw bijenstal. Het aantal aanvragen voor overdrukken was te gering om daaraan te voldoen.

Provinciale Utrechtse Imkersmiddag

op 6 april te Driebergen na afloop en sluiting van de bijenmarkt, 's namiddags 3 uur in de school bij de bijenmarkt. Onderwerp:

Het drachtpatroon in Nederland.

Verslag vergadering hoofdbestuur

23 februari 1963

De heer Siebering kon wegens ziekte niet op deze eerste vergadering in zijn ambtsperiode aanwezig zijn.

De hoofdschotel van deze vergadering vormden de jaarstukken. Mede als gevolg van twee slechte zomers is het ledental teruggelopen, hoewel de daling procentsgewijze steeds geringer wordt en het aantal aanmeldingen van nieuwe leden vrij groot is. De teruggelopen inkomsten en de sterk gestegen kosten maken het voor het hoofdbestuur moeilijk de touwtjes van de begroting aan elkaar te knopen. Wij willen de service voor onze leden niet verminderen en het hoofdbestuur komt dan ook met het voorstel om het quotum voor 1964 met een gulden te verhogen. Bij de besprekingen blijkt duidelijk, dat de stijging van het quotum in het verleden geen gelijke tred heeft gehouden met de indexcijfers. Alleen uit dien hoofde is het quotum naar verhouding al lager dan vroeger. Daar komt bij, dat de

bemoeiingen van de vereniging op allerlei gebied sterk zijn genomen en dus ook de daarmee verband houdende kosten. Een gezond en actief verenigingsleven is nu eenmaal noodzakelijk om de belangen van de imkers overal waar dat mogelijk is te behartigen en het hoofdbestuur meent dat de geringe verhoging met f 1,—, de prijs van één pakje sigaretten (vooroorlogse prijs 15 cent!) daarvoor niet een te groot offer is. Voor de verkiezing van een voorzitter maakt het hoofdbestuur de volgende voordracht op:

1. Mr. L. R. J. ridder van Rapard
2. H. G. Maagendans
3. G. J. A. Meijer.

Er wordt lang gesproken over de voor- en nadelen van een eenmalige suikerlevering. De zuidelijke bonden hebben zich daar al vóór verklaard. Als ook onze algemene vergadering er

vóór blijkt te zijn, zullen de nodige stappen worden ondernomen bij het Ministerie van Financiën. Het is dus niet zo, dat wij hierover beslissen, wij kunnen alleen maar de wens bij de autoriteiten te kennen geven namens de samenwerkende organisaties. Als dat lukt ligt het in de bedoeling dat de suiker (bijv. 17 kg) verstrekt wordt vóór de vakantieperiode en op basis van het aantal volken dat de imker dan heeft, laten we zeggen in juni. De controle door de belastingambtenaren zou dan ook in die periode plaatsvinden. De imkers hebben op dat moment de huurprijs voor hun fruitvolken ontvangen en mogelijk ook reeds de opbrengst van hun voorjaars honing, wat de uitgaaf voor de suiker voor het hele jaar minder bezwaarlijk zal maken. Het Bijenhuis en de afdelingen hebben bij eenmalige levering ook maar éénmaal werk. Wij hebben eenmaal de kosten voor drukwerk enz. Ook de vrachten zullen misschien iets voordeliger worden.

De overige behandelde punten zijn elders in dit nummer opgenomen.

DE WONDERE WERELD VAN DE BIJEN BESCHREVEN VOOR DE BEGINNERS

De bij, waarde lezer, is ongetwijfeld het meest wonderbaarlijke wezen van de schepping. Hoewel voor mij allang een bekend feit, is het toch weer de kreet, die je onwillekeurig slaakt als je na een winter, die zo griezelig hoog staat genoteerd in de rij van de strengste winters sedert het begin van de meteorologische waarnemingen, eens gaat kijken hoe ze het er af hebben gebracht.

In m'n inleidend woord heb ik gezegd, dat de aspirant-imker wordt gegrepen door de mystiek van het bijenleven en daar staat op 3 maart een imker met bijna 30 jaar ervaring bij zijn bijenvolken en constateert vol verbazing, dat zijn tien volken het er waarachtig allemaal levend afgebracht hebben. En naast deze verbazing kruipt er een wonderlijk geluksgevoel in hem naar boven, een zekere bewogenheid, om niet te zeggen ontroering, die zich afspiegelt op zijn gelaat en waarvoor hij zich, als anderen er getuige van zouden zijn, misschien een beetje zou hebben geschaamd, uit vrees voor een sentimentele oude vent te worden versleten. En hier imkers — jong en oud — zit de grote geestelijke waarde van de imkerij — niet in een paar centen verschil in de suikerprijs. Laten wij in deze keiharde en onwaarachtige tijd, waarin wij zo aan de misleiding zijn gewend, dat ons de onwaarachtigheid niet eens meer opvalt — lees u de advertenties in de grote bladen maar eens nuchter door — blij zijn dat het ons nog iets doet — in het gevoelsvlak en helemaal buiten de commercie — dat die „rotbijen” een dergelijke winter hebben weten te weerstaan. En zo zullen ook alleen de imkers die dit wonder steeds opnieuw beleven en bij wie dit gevoel niet volledig wordt verstikt door de zakelijke zijde van het bedrijf, de ongunst van de tijden, zoals wij die als bijenboeren beleven, kunnen weerstaan.

Ik word verondersteld u, beginnende imkers, wenken te geven, wat u in de maand april moet doen. Welaan, verzorg, verwen en vertroetel deze volken, zodat zij zich in de kortst mogelijke tijd kunnen herstellen en zich

tot flinke volken kunnen ontwikkelen. Dat is de grote lijn voor april. Het hoe zullen we zo nog even bekijken.

Mag ik nog even teruggaan naar de afgelopen winter, ook met het oog op hetgeen elders in dit blad met betrekking tot de uitwintering is gepubliceerd. Van mijn tien volken stonden er zes in een stal. Deze waren gehuisvest in spaarkasten. De vier overige volken waren vrij opgesteld, zonder enige extra bedekking. Twee van deze volken zaten in V.S. kasten, één in een spaarkast en een in een enkelwandige achtraamkast.

Toen in de laatste dagen van februari de zon 's middags zo krachtig scheen, kreeg de achtramer al neiging tot het houden van een reinigingsvlucht, maar omdat toen alles nog met sneeuw bedekt was, heb ik dat verhinderd door het afdekken van het vlieggaat. Ik heb zoveel mogelijk sneeuw geruimd en, geholpen door de dooi op het midden van de dag, was er wel dra een strook van een goede meter voor de kasten sneeuwvrij. Op zondag 3 maart was er al een gedeeltelijke reinigingsvlucht en op 4 maart was er helemaal geen houden meer aan.

Alle volken vlogen dat het een lieve lust was en van roer was geen sprake. Nu heb ik wel in het februarinummer geschreven, dat onder dergelijke omstandigheden „afblijven” de boodschap is, maar een dergelijke uitzonderlijke winter wetigt natuurlijk het nemen van afwijkende maatregelen. Ik heb dus nagegaan welke van de volken het zwakst vlogen. Dit waren twee naast elkaar in de stal staande volken. Ik heb deze volgens de methode, omschreven in het maartnummer, vluchtig geïnspecteerd. Daarbij bleek dat deze volken vier raampjes bezetten en dat in de middelste twee ramen zowel verzegeld broed als eieren aanwezig waren, m.a.w. de moer was al tijdens de felle kou met de leg begonnen. Ook bleek dat in sommige cellen twee eieren lagen. Dit is helemaal geen verontrustend teken, integendeel. Het wijst erop dat het volk tijdens de lange zit zoveel bijen

heeft verloren, dat het niet zoveel raatoppervlak op temperatuur kan houden, als de moer eigenlijk voor het afzetten van eieren nodig heeft. Van gebrek aan voer was geen sprake. Ik hoor van imkers, bij wie volken zijn gesneuveld, die ook voer genoeg hadden, maar dit blijkbaar niet meer hebben kunnen bereiken doordat zij het tijdens de koude winter verloren gegane contact niet hebben kunnen herstellen.

Ik geloof dat dit bij mij niet is voorgekomen als gevolg van de wijze van inwinteren. Alle volken, ook de achtramer, waren — zoals steeds — ingewinterd op een broedkamer en een honingkamer, omdat ik nu eenmaal van mening ben dat een normale broedkamer voor een volk te klein is en bij gebruik van een dubbele broedkamer te veel honing in het broednest blijft zitten. Ergo: de gulden middenweg, een broed- en een honingkamer voor het broednest. Het gevolg hiervan is, dat bij het invoeren van de wintervoorraad de suiker meer in de hoogte wordt opgeslagen en de bijen niet, zoals bij een enkele broedkamer, worden gedwongen de suiker in de breedte op te slaan.

Bij hevige koude is het voor de bijen veel makkelijker om het voer op de raat naar boven te volgen, dan zich zijwaarts te moeten verplaatsen.

Men stelt hier tegenover dat de bijen dan een zoveel grotere ruimte op temperatuur moeten houden, maar dat zijn gevoelsargumenten, die het allang tegen de praktijk hebben moeten afleggen. De bijen houden n.l. de ruimte buiten de tros helemaal niet op temperatuur. Dit spreekt natuurlijk vanzelf als we even teruggaan naar die holle boom, waaruit de bijen afkomstig zijn. Stel je voor dat ze die bij een winter als deze helemaal op ongeveer 13 gr. C. — bij benadering de temperatuur van de wintertros — moesten houden.

Wat gaan we nu als beginners in april doen. Voor degene, die nog geen bijen heeft, wordt het nu wel de hoogste tijd dat hij een bijenvolk machtig ziet te worden. Mag ik nog eens de

raad herhalen dit volkje te kopen bij een imker, die er meer plezier in heeft een beginner bij de start te helpen, dan dat het hem om geldelijk voordeel te doen is.

Jonge imkers, die dode volken hebben gehad, zullen deze inmiddels al wel hebben opgeruimd. Volken, waarin thans nog geen broed aanwezig is, zijn moerloos. In deze tijd van het jaar kan men nog twee volken met elkaar verenigen door ze op een vliegdag eenvoudig bij elkaar te doen. Voor een volk zonder broed heeft dat weinig zin. Het eenvoudigste is de bijen van de ramen in een korf te stoten, er een beetje suiker- of honingwater over te sprenkelen en het hele zaakje bij een ander volk op te slaan. De oude kast wegnemen natuurlijk, anders vliegen de vliegbijen daar weer op terug. Laten we hopen dat het met die dode bijen erg meevalt en laten we ons liever met de levenden bezig houden. Het doel waar de beginner naar moet streven is tweeledig, eerstens moet hij het bijenleven leren kennen en ten tweede moet hij een hem passende bijenstand opbouwen en economisch imkeren leren. Dit houdt in, dat hij voorlopig tenminste één volk moet hebben, „waar hij het vak op leert”. Honing geven kan een dergelijk volk niet en het is ook wel een beetje jammer van een goed volk, maar daaraan is nu eenmaal niets te doen. Als ik dan uitga van het standpunt, dat u alleen nog maar een zesramer hebt, dan moet die zo gauw mogelijk worden opgefokt tot een groot volk en half april zou ik dat volk dan maar overhangen in een tienraamskast, die dan natuurlijk klaar moet staan. De zes ramen in het midden hangen en links en rechts daarvan een voerraam met droge suiker, eveneens van broedkamerformaat, wat dan tevens dienst doet als scheidingsplank.

Is het lekker warm en zonnig weer en komt er voldoende stuifmeel binnen, dan kunt u tegen het eind van de maand een raam met kunstraat bijhangen, naast het laatste raam waar nog broed in zit, dus niet midden in het broednest. Is dit uitgebouwd, dan doet u hetzelfde aan de andere kant en vervolgens verwisselt u één der voerramen voor een raam met kunstraat. Denkt u eraan, hele vellen kunstraat gebruiken en geen stroken. Tegen de tijd dat

u zover is, ligt het meinummer in uw brievenbus en zien we wel verder.

Een belangrijke zaak voor een bijenvolk is de aanvoer van stuifmeel en ik geloof wel dat de imkers lange jaren, in hun begeerte naar honing, de waarde van het stuifmeel hebben onderschat. Dank zij tal van onderzoeken op wetenschappelijk niveau en een regelmatige voorlichting in de vakbladen is daarin wel veel verandering ten goede gekomen, maar het blijft nog steeds noodzakelijk het aanplanten van stuifmeel gevende gewassen te propageren. Sommige imkers geven in het voorjaar stuifmeelvervangingsmiddelen, hoofdzakelijk bestaande uit sojameel en magere melkpoeder, maar ik geloof niet, dat ik u dat moet aanbevelen. Het feit dat de bijen dit inderdaad inzamelen en naar huis dragen zegt niet veel. Er zijn ook gevallen bekend, dat bijen volkomen waardevolle en giftige stoffen, zoals bijv. rode menie, verzamelden en in de cellen opsloten. Ik geef u in overweging de bijen goed te controleren op de hoeveelheid stuifmeel, die zij in het voorjaar binnen brengen en ook eens te kijken of er wel stuifmeel in de cellen rond het broednest wordt opgeslagen.

Als dat er niet of maar heel weinig is, dan is er wel reden om iets te ondernemen. Nu moet u dat stuifmeel natuurlijk niet verwachten als de crocuses nog maar net in bloei staan. Maar als de paardebloemen bloeien moet er een behoorlijke aanvoer van stuifmeel zijn. U kunt dat natuurlijk zelf bevorderen als u een tuintje hebt, door veel bolletjes te zetten of door ergens een rand van die ordinaire paardebloemen te potten en u zult er verbaasd van staan hoe aardig dat het doet, als al die gele bloemhoofdjes staan te stralen in de morgenzon en de bijen die er op zitten helemaal geel bepoederd zijn met het stuifmeel. Want dat is karakteristiek voor het paardebloemenstuifmeel. Niet alleen dat ze de stuifmeelklompjes aan de pootjes meebrengen, maar dikwijls zitten ze er helemaal vol mee. Een andere stuifmeelleverancier voor het vroege voorjaar is de wilg. Van beide is het stekken zeer eenvoudig.

Voor die paardebloemen steekt u maar wat van die penwortels uit, of ze halverwege afbreken

hindert ook niet en die stopt u maar in de grond, dat groeit altijd. Ook wilgen laten zich heel makkelijk stekken. Bij de wilgen groeien de mannelijke en de vrouwelijke bloemen aan afzonderlijke exemplaren — de boom of struik is tweehuizig — dus daar moet u even bij uitkijken dat u een stek neemt van een exemplaar dat mannelijke katjes voortbrengt. Ruim veertien dagen voordat de dooi inviel stonden de wilgekatjes in mijn tuin al op springen (vroeg soort — stekken van het Bijenhuis) en als de bijen goed gaan vliegen, is het eerste stuifmeel al present. In Duitsland vlechten men hele hagen van wilgenscheuten, die kruislings in de grond worden gestoken en in het voorjaar zoemen van de bijen. Er heeft ook al eens iets over in het Groentje gestaan en als u dat interesseert moet u dat no. maar eens opvragen. (Jaagkieps mei 1956).

Een ander geliefkoosd voorjaarsonderwerp is de „bijenkroeg”. Bijen hebben, vooral voor het opfokken van het jonge broed, veel water nodig. Daarvoor zorgen de waterhaalsters. Aangezien het water niet in de cellen wordt opgeslagen, moeten die er ook wel eens bij minder gunstig weer op uit en daarbij gaan er dan nog wel eens wat verloren. Toen de bijen nog hun natuurlijke woningen in het altijd vochtige bos hadden, was dit, neem ik aan, veel eenvoudiger.

Er zijn dus zorgzame imkers geweest, die meenden, dat zij de bijen daarin tegemoet moesten komen en zo zijn er allerlei listige drinkapparaten uitgedacht om in de behoefte van vers en schoon water te voorzien. Zelf heb ik ze ook in alle mogelijke soorten gehad, de laatste bestond uit een vat van 200 liter gevuld met water, dat druppelsgewijs op een schuin staande plank liep, waarop schaarsgewijs dunne latjes waren gespijkerd, zodat het een hele tijd duurde, voordat die druppels beneden waren. De plank rustte op een bakje, gevuld met veenmos, zodat het water dat niet werd opgenomen, het mos nat hield. Dat vat moest met een gieter worden gevuld en het water moest van huis worden aangesleept. Eerlijkheidshalve moet ik zeggen, dat er ook wel eens een bij op de plank zat en dat het geval in de zomer door alle mogelijke soorten vliegen

Vervolg op pagina 55

uit de jaagkieps

Bijenmonument in Japan

In de afgelopen zomer werd te Renkum een monument voor de bij onthuld. Aan deze gebeurtenis werd, ook in de grote pers, veel aandacht besteed; het zou het eerste in de wereld bestaande monument ter ere van onze honingbij zijn!

Maar dat is niet zo, want in 1960 werd in Japan reeds een monument onthuld; na veel moeite is het gelukt u hiervan een afbeelding te geven. Het cliché ervan werd ons welwillend door bemiddeling van Dr. Eva Crane afgestaan, waarvoor onze dank.

In Beeworld 1961/3 vinden wij het volgende bericht van de Beeworld-correspondent voor Japan, Prof. S. Okada.

In de Japanse stad Gifu-City werd in 1960 een beeldhouwwerk voor de honingbij onthuld. Een opgericht comité gaf de opdracht tot de vervaardiging van dit beeldhouwwerk en het werd gemaakt door Osamu Tejima, die er meer dan een jaar aan gewerkt heeft.

Het monument is 10 voet hoog en stelt een groep voor van een vrouw met dochter en zoon, die opkijken naar een reliëf van een honingbij in een muur achter hen. Zij loven de deugden, ijver, vriendschap en vrede van de bij. De muur is van beton en 16 voet hoog. De werkbij is van brons en omgeven door enige cellen in het beton.

Het kunstwerk staat bij de rivier Nagara aan de voet van de berg Kuika en de witte figuren steken prachtig af tegen het blauw van het water en het groen van de berg.

Bij de onthulling zong een koor van 65 studenten een „Ode aan de bijen”, vrij vertaald als volgt:

Voor u ontluiken de bloemen
Door u brengen zij vruchten
voort

Zing, bijen, luid
De vreugde van het werkend
volk.

Aanschouw blauwe lucht en
witte wolken

Gij rust onder beschutting
der bloemen

Slaap, bijen, rustig

In de geur der bloemen.

Pas op voor verfmiddelen

Een Engelse bijenhouder had in januari 1962 drie nieuwe bijenkasten te verven. Daar hij van het preparaat, dat hij altijd gebruikte, niet voldoende voorraad had, ging hij naar zijn verfhandelaar, maar deze was uitverkocht. Hij raadde de imker een ander middel aan, dat ook geschikt zou zijn voor bijenkasten. Onze bijenman gebruikte deze verf op drie binnendecksels. Drie zwermen, die in een kast kwamen, waarin deze deksels werden gebruikt, waren binnen twee dagen dood. Dit was ook het geval met drie andere zwermen, die een paar dagen later in dezelfde kasten werden gedaan. Bij geen der andere volken werden abnormale verschijnselen waargenomen.

Bij 'n onderzoek te Rothamsted, het Engelse bijenteeltinstituut, bleken de dode bijen het insecticide dieldrin te bevatten en bij navraag bij de fabrikant van dit verfproduct bleek hiervoor dieldrin te zijn gebruikt. Dit goedje is een zwaar vergift voor de bijen en op voorwerpen, die ermede bewerkt worden, blijft het werkzaam.

Bijenhouders worden daarom door genoemd instituut gewaarschuwd, voorzichtig te zijn met vreemde preparaten. (British Beejournal 1962 27/XII).

Is de nectar van de linde giftig voor de bijen?

In de Duitse vakbladen wordt de laatste tijd nog al eens aandacht geschonken aan de linde. In de Südwestdeutsche Imker 1962/12 staat een belangrijk artikel van Dr. M. Berner „Zur Lindenfrage”; hieruit het volgende:

Van de zilverlinde wordt beweerd, dat haar nectar giftig is voor de bijen, daar men onder deze bomen grote hoeveelheden dode bijen kan vinden. Ofschoon de schrijver dit zelf nooit heeft waargenomen, kan hij dit wel aannemen. Maar, zegt hij, dan moet de kracht van dit vergift in de nectar wel enorm sterk zijn, daar zelfs geconcentreerde spuit-vergiften geen direct omkomen der bijen op de plaats zelf tengevolge hebben.

Maar men heeft in Frankfurt a/M

onder de zgn. „Honingboom” (Sophora japonica), die gelijk met de zilverlinden bloeit, ook vaak dode bijen aangetroffen; men heeft dat eerst aan de vergiftige eigenschappen van de nectar van deze bomen geweten. Gontarski heeft echter aangetoond, dat dit niet het geval is. Maar men heeft vastgesteld, dat hier de bijenwolf de oorzaak was. (De honingboom bloeit juli—augustus. Red.)

Kan dit insect, vraagt Dr. Berner zich af, ook niet verantwoordelijk zijn voor de dode bijen onder de zilverlinden?

(Maar dan moeten er wel heel wat bijenwolven ter plaatse aanwezig zijn. Het verschijnsel van dode bijen onder linden is ook wel in ons land waargenomen, maar thans is de bijenwolf hier gelukkig een onbekend insect. Er moet dus een andere oorzaak zijn, deze schijnt men op het spoor te zijn. Hierover later meer).

Een boek over bijengift

In New York verscheen van de hand van Dr. J. Broadman, een

bekend geneesheer aan de New York City kliniek, een boek over bijengift als geneesmiddel tegen arthritis en reuma: Bee Venom the Naturel Curative for Arthritis and Rheumatism. Het boek bevat 220 bladzijden en kost \$ 5.—.

De schrijver zegt, dat voordat een geneesheer bijengift zal toepassen, hij eerst de allergische reactie van de patiënt moet kennen, daar het geneesmiddel niet voor iedereen geschikt is (one man's meat may be another man's poison). Voor patiënten met t.b.c. en geslachtsziekten is het middel verderfelijk. Het is een boek, dat in de studierkamer van elke arts thuis hoort, schrijft de redactie van het American Beejournal 1962/9, waaruit wij dit bericht overnemen.

Wat een postzegel vertelde

Hierbij de afdruk van de kop van de enveloppe, die de bijenteeltvereniging in Tsjecho-Slowakije verzond ter gelegenheid van de Internationale Week voor de Bijenteelt — 17 tot 25 november 1962.

Op de fraai uitgevoerde postzegel zien wij een klaverplant, volgens het opschrift *Trifolium pratense* L. (rode klaver), die door een bij bevlogen wordt. Verder staat er een koe op en een koekepan met waarschijnlijk hierin een biefstuk.

Een vreemde verzameling zult u wel denken. Maar het is al weer heel wat jaren geleden, dat in een Amerikaans bijenblad stond te lezen, dat wij via bijen-klaver-koe aan onze biefstuk kwamen, dus de bestuiving van de klaver was nodig om de koe aan krachtvoer te helpen. En dat staat nu allemaal op een postzegel van 2½ x 4½ cm.

Naakte volken

Tussen 15 september en 15 oktober worden er in Duitsland meer volken verzonden, dan in de resterende maanden en dat

komt door de handel in „naakte volken”.

Dit zijn bijenvolken zonder werk, die men in het najaar van beroeps- en andere imkers uit de streken, waar men nog heide-dracht heeft en waar met korven gewerkt wordt, kan kopen. Deze imkers kunnen niet al hun volken inwinteren, zij stoten deze uit en zij komen als naakte volken in de handel.

Deze handel is nog niet zeer oud: in 1894 werden de eerste naakte volken verzonden; daarvoor werden de overtollige volken afgezwaveld.

In het begin werden de bijen met salpeter bedwelmde, later afgeklopt, maar dat nam te veel tijd in beslag. Nu wordt algemeen het „afstoten” toegepast. Hiertoe wordt eerst ± 125 à 200 gram suikerwater over de raten en de bijen gesprengd, waarna de korf met gesloten vlieggat op een ledige korf wordt geplaatst en hieraan met haken bevestigd. Deze korven laat men dan enige malen op de grond botsen, waardoor in korte tijd het volk afgestoten is, vooral als men met dit werk vertrouwd is. Naakte volken wegen in de regel 2 kg en worden in lichte kistjes met veel gaas verzonden; hierin zit een kleine afdeling met suikerdeeg. De volksen worden door de Duitse spoorwegen zeer vlug vervoerd.

Deze naakte volken zijn zeer gewild, vele gaan er naar de firma Mack te Illertissen voor het winnen van bijengift. Maar een gedeelte blijft in Noord-Duitsland om kastvolken te versterken of om zelfstandige volken te maken. Het leeuwen-aandeel gaat naar Zuid-Duitsland, waar de bijenvolken, die de wouddracht hebben benut, door gebrek aan stuifmeel, zeer verzwakt zijn.

De waarde der naakte volken is groter naarmate zij later in september worden gemaakt, daar zij dan meer jonge bijen hebben.

Het versterken van kastvolken kan op twee wijzen plaats vinden:

1e. Men plaatst het naakte volk in een ledige broedbak boven het moergoede volk op 'n moerrooster en krantenpapier. In deze bak plaatst men ook een bak met voer; het verenigen zal gemakkelijk plaatsvinden.

2e. Men doet enige naakte volken in een broedkamer met uitgebouwde ramen, de bijen worden goed gevoerd.

Als nu de bijen na 48 uur dik op de ramen zitten, plaatst men één of meer ramen in het te versterken volk, dat men zo weinig mogelijk ramen had gegeven.

De heidebijen zijn als pleegvolk voor de koninginnetelt goed bruikbaar. Zij zetten in de regel niet alleen meer doppen aan dan de raszuivere Carnica, maar laten zich ook sneller in de gewenste „pleeg”stemming brengen. Koninginnetelers werken bij hun teelt dan ook graag met heidevolken.

Het leveren van naakte volken vormt voor de vaak met mis-oogsten te kampen hebbende korf-imkerij een bron van beduidende neven-inkomsten. (Nordwestdeutsche Imkerzeitung 1962/10).

In „Die Biene” 1962/9 stonden 13 advertenties, waarin naakte volken werden aangeboden, in één daarvan maar even 1000 stuks. Opvallend is de eenheid in prijs:

5 pond netto 30 DM, 4 pond 24 DM, 2 pond 16 DM en 1 pond 10 DM. Koninginnen met begeleidende bijen 5 DM; uitgezochte en „gelbliche” (???) 1 DM meer.

Bijen en schijndoden

In een artikel in de Südwestdeutsche Imker 1962/12 over bijengift zegt Dr. K. A. Forster, directeur van de bekende firma Mack-Illertissen, dat men vroeger bijen gebruikte om de schijndood van iemand vast te stellen.

Bijen zouden nl. weigeren om

in lijken te steken; werden zij daartoe gedwongen, dan zou de reactie van de huid niet optreden, hetgeen bij schijndoden wel het geval zou zijn.

Geld voor wetenschappelijk onderzoek in de V.S.

Het Congres van de V.S. heeft een bedrag van \$ 585.000 beschikbaar gesteld voor de op-richting van een laboratorium te Tucson, Arizona, dat zich in hoofdzaak zal bezig houden met de bijenteelt. Verwacht wordt dat, als de plannen zijn verwezenlijkt en alle posten bezet zijn, dit laboratorium het grootste ter wereld zal zijn. (Gleanings 1962/12).

Uit de Drentse Volksalmanak 1835

Maart - Lentemaand.

Goede stokken hebben in het begin dezer maand nog ruim de helft van hunnen wintervoorraad overig; waarom men de- zelve niet te ruim van vers voedsel behoeft te voorzien, te minder daar men heeft opge- merkt, dat de bij van weinig honig meer gebruik maakt dan van veel.

Om zich voor het steken der bijen te beveiligen, heeft men met het beste gevolg beproefd, de handen en het aangezicht met rozijn-, wijn- of bierazijn te wasschen; verder nadere men langzaam en stil de korven, neme dezelve voorzigtig op en brenge ze even voorzigtig op hunne plaats. Eindelijk drage men wel zorg, dat de bijen niet onder uit den korf, maar altijd uit de opening vliegen; hieruit zoude bij vermenigvuldiging der bijen verwarring ontstaan.

April - Grasmaand

De bijen trekken in deze maand uit onderscheiden bloemen ho- nig; tegen het midden der maand vinden wij overvloedig honig in de bloesems der vruchtbomen en hoofdzakelijk brengt het uit- spruitsel van wilgenhout haar in volle dracht. Goede volken beginnen allengskens te bou- wen. Openbaart zich deze maand een zogenaamde hongerzwerm, die zich gewoonlijk aan de palen der bijenhut of tussen de korven vasthecht, dan neme men de korf en late daarin de zwerm vallen, of wanneer de zwerm zich voor de hut heeft vastgezet dan brenge men den- zelve in eenen anderen korf en plaatse dien op eenen an- dere, die minder bevolkt is.

Brengt men den zwerm in eenen bijzonderen korf, dan verlaat hij denzelve weder, al wordt hij goed gevoederd. Verder kan men in deze maand uit goede stok- ken eenigen honig wegnemen en alzo bekomen, hetgeen men te veel in dezelve gelaten had.

Men speurt reeds de voorzwer- men, even als de overigen, ken- baar aan het fluten der konin- gin.

Jékavé.

Vervolg van pagina 52

enorm werd gewaardeerd. Te- genwoordig heb ik een klein vij- vertje in de tuin, waarin naast een gestadig groeiend aantal sa- lamanders tal van interessante watertorren, alle mogelijke lar- ven en schaaldiertjes leven, een waterlelie het boven verwach- ting ook nog doet en het af en toe zwart ziet van de waterha- lende bijen, terwijl er daarna dagenlang geen bij te zien is. Echter heeft een op 100 m af- stand wonende buurman een soortgelijk vijvertje en dat heeft dag in dag uit een druk bijen- bezoek. Waarmee ik maar wil zeggen, dat die bijen — tenzij u in een volledig uitgedroogd ge- bied woont — toch wel aan hun trekken komen en dat u, als u wat wilt doen, beter een klein vijvertje kunt maken of een bak met nat mos of natte turfmo- lnm kunt neerzetten, wat dan ook blijvend nat moet worden ge- houden, dan ingewikkelde bij- enkroegen te gaan bouwen.

(wordt vervolgd)

BELANGRIJK !

Eenmalige suikerlevering

Quotumverhoging

Leest u even wat hierover in het verslag van de hoofdbestuursvergadering is geschreven ?

Uitgezaaid koolzaad (oogst 1963) in h.a. en a. per gemeente

(Cijfers: Centraal Bureau v. d. Statistiek)

	ha a		ha a		ha a
Groningen	138 33	Ewijk	2 25	IJzendijke	2 10
Grijskerk	4 00	Wageningen	43	Philippine	2 47
Oldehove	7 71	Aalten	03	Hoek	2 50
Ulrum	18 22	Overasselt	60		
Leens	6 01	Valburg	5 00	Noordbrabant	26 85
Eenrum	16 77				
Baflo	10 15	Utrecht	14	Halsteren	1 80
Warffum	5 10	Loosdrecht	14	Steenbergen en	
Usquert	1 60			Kruisland	2 70
Uithuizen	1 25	Noordholland	94 70	Dinteloord en	
Kantens	2 85			Prinsland	4 50
Zandt, het	2 70	Anna-Paulowna	4 00	Fijnaart en	
Delfzijl	5 50	Winkel	7 00	Heijningen	4 00
Termunten	1 00	Wieringermeer	70 95	Willemstad	2 50
Midwolda	1 50	Sybekarspel	1 00	Klundert	3 00
Finsterwolde	12 30	Schermerhorn	3 20	Woensdrecht	3 80
Beerta	5 00	Beemster	2 70	Oudenbosch	50
Noordbroek	4 00	Edam	1 85	Valkenswaard	2 50
Scheemda	4 45	Texel	1 00	Zeeland	1 55
Wedde	17 50	Beverwijk	1 50		
Bellingwolde	2 00	Schagen	1 50	Limburg	4 86
Winsum	1 85				
Vlagtwedde	1 50	Zuidholland	13 40	Schinnen	85
Slochteren	5 37			Berg en Terblijt	1 50
		Waddinxveen	2 00	Hulsberg	40
Friesland	63 34	Ouddorp	23	Schaesberg	1 50
Barradeel	2 32	Melissant	6 69	Noorbeek	85
Bildt, het	25 01	Sommelsdijk	3 20	Wittern	1 00
Menaldumadeel	1 62	Oude Tonge	50	Hunsel	10
Ferwerderadeel	2 26	Hazerswoude	78	Neer	2 50
Westdongeradeel	15 37			Haalen	16
Oostdongeradeel	8 69	Zeeland	62 79		
Kallumerland	8 07			Noordoostelijke	
		Brouwershaven	42	Polder	18 00
Drenthe	45	Westerschouwen	1 80		
Dalen	45	Wissekerke	22 00	Oostelijk	
		Arnemuiden	20 00	Flevoland	4008 00
Gelderland	10 31	N. en St. Joosland	8 00		
Duiven	2 00	Aardenburg	3 50	Nederland	4445 17

Het teeltvolk wordt gevoerd vanaf een week voor de aanvang van de teelt met $\frac{1}{4}$ liter warme verdunde honing per avond. Dit voeren laat men alleen achterwege als er voldoende honingdracht is en de teeltkoningin daardoor veel eitjes per dag legt.

Dag 1: Op deze eerste dag **in de vooravond** neemt men een zijraam uit de broedkamer, schudt de bijen eraf en hangt midden in het broednest een raam met **niet te oude** werksterraat. Schud nooit een zware, leggende koningin van een raam! Het lege raam wordt het teeltraam.

Dag 2: Het teeltraam wordt met eitjes belegd. Controleer dit 's avonds snel. Is de koningin nog niet begonnen het raam te beleggen, dan moet de teelt een dag worden opgeschoven en de kelderperiode een dag worden verkort.

Dag 3: Voortzetting van de eierafzet.

Dag 4: Voortzetting van de eierafzet op het teeltraam. Meestal is op de avond van deze dag het teeltraam reeds voldoende met eieren belegd om met de verdere werkzaamheden te beginnen, die voor dag 5 worden beschreven. Heeft men dus op de 5e dag 's morgens geen tijd, verplaats dan die werkzaamheden **naar de namiddag** van de 4e dag. Deze verplaatsing heeft op de totale duur van de teelt geen invloed.

Dag 5: De eitjes van de eerste legdag zijn reeds uitgekomen en er zijn nu dus zeer jonge larven. Men moet daarom 's morgens:

- a. een veger maken van het teeltvolk. In het kort is de gang van zaken als volgt: de oude teeltkoningin opzoeken en overhangen met een raam broed (**niet** het teeltraam) in een zesraamskastje. Daarbij 5 à 6 ramen bijen afschudden; ook een raam met voer overhangen en aanvullen met lege uitgebouwde broekameramen.

- b. Uit het teeltvolk verwijderen we vervolgens het **open broed** dat nog veel verzorging nodig heeft. Deze verzorging kan onze teelt schade doen. Het open broed kan over andere kasten worden verdeeld. Natuurlijk wordt ook nu het teeltraam **niet** overgehangen.

- c. Het teeltraam klaarmaken: Met een **warm** mes de raat van het teeltraam ongeveer 5 cm inkorten of hoogvormig bijsnijden. Aan weerszijden van de onderste rij cellen telkens twee van de drie eitjes of larven vernietigen en zorgen dat de overblijvende eitjes of larven niet vlak naast elkaar zitten. Eveneens met een warm mes de celdiepte van de onderste rij cellen verminderen, door schuin bijsnijden van de raat.

- d. Het klaargemaakte teeltraam midden tussen het overblijvende broed hangen. De broedraten tegen elkaar schuiven en het tekort aan raten aanvullen met enkele **voerraten** en eventueel **uitlopend** broed uit andere kasten. Geen ander open broed dan wat op het teeltraam aanwezig is in de kast laten, tenminste voorzover dat mogelijk is.

Dag 6: Redcellen zijn aangezet op zeer jonge larven, die verzorgd worden door veel jonge bijen, die weinig andere larven te verzorgen hebben. Dus goede verzorging van de aanstaande jonge koninginnen.

Dag 7: Koninklijke larven in de pap.

Dag 8: Koninklijke larven in de pap.

Dag 9: Koninklijke larven in de pap.

Dag 10: Sluiting van de eerste koninginncellen.

Dag 11: Sluiting van de eerste koninginncellen.

Gebbruiksaanwijzing

Zet in plaats van de hierboven genoemde cijfers 1, 2, 3 enz. de door u gewenste data in mei of juni. Het schema is wat ruim opgezet om, als er iets niet geheel naar wens verloopt, toch de verzenddatum te kunnen aanhouden. Het schema kan dus zonodig met 1 à 2 dagen worden verkort. Dit is afhankelijk van de snelheid waarmee het teeltraam met eitjes wordt belegd en van de duur van de kelderperiode.

Temperatuur voor de paring

Jonge koninginnen vliegen uit bij een temperatuur van ongeveer 20° Celsius.

Honingsuikerdeeg

Meng ongeveer 4 delen poedersuiker met 1 deel vloeibare honing. Dit mengsel zolang kneden en suiker bijvoegen tot het niet meer aan de handen kleeft.

Bijen die naar Schiermonnikoog gaan moeten 1 à 1½ pond honingsuikerdeeg mee hebben. Bevruchtigskastjes met honingzolderramen krijgen één raam met verzegeld voer mee. Dat is ruim voldoende. 1 dm² verzegeld voer is reeds 1 pond.

Er is in deze kalender slechts één methode beschreven. Telers, **die voldoende ervaring**

Dag 12: Sluiting van de laatste koninginncellen en stopzetten van het voeren.

Dag 13: Gesloten cellen. Zijn er in de kast nog meer redcellen aanwezig, dan die op het teeltraam, **dan moet de rest allemaal grondig worden verwijderd.**

Dag 14: Gesloten cellen op het teeltraam.

Dag 15: Gesloten cellen.

Dag 16: Cellen met een **warm** mes **ruim** uitsnijden en de cellen in arrestkooitjes hangen. Deze kooitjes zijn verkrijgbaar bij het Bijenhuis te Wageningen. Geen andere gebruiken. De kooitjes worden onderin voorzien van een propje honingsuikerdeeg en van ongeveer 10 werkbijen, die de jonge koningin, als ze geboren is, kunnen verzorgen. De kooitjes worden geplaatst in een daarvoor bestemd raam, dat is een raam met middenlat en steunlatten opzij. Aan één kant van het raam moeten de steunlatten draaibaar zijn voor het inzetten en uitnemen van de arrestkooitjes. Er kunnen ongeveer 18 arrestkooitjes in een broedkamerraam met 2 rijen boven elkaar. De koninginncel moet natuurlijk verticaal hangen. Er mag geen **loslopende** koningin in het volk achterblijven. U kunt ook twee honingramen met ieder één rij arrestkooitjes gebruiken.

Dag 17: Uitlopen der jonge koninginnen van de eerstgelede eitjes.

Dag 18: Idem van eitjes van de 2de dag (zie punt 2).

Dag 19: Idem van eitjes van de 3de dag (zie punt 3).
Op deze dag kunt u de jonge koninginnen controleren op lichaamsgebreken, zogewenst op vleugelindex. Dit laatste is aan te raden om meer homogene volken te krijgen. De uitgelopen koninginncel wordt daarvoor verwijderd en later vervangen door een kurk. Deze blijft beter zitten dan de bijgeleverde houten stop.

Dag 20: Vullen van de bevruchtungskastjes.

Werkbijen, gezeefd door een op de bevruchtungskastjes passende zeef van koninginncerooster, of kastjes vullen uit een darrenvrije bovenbak. Deze bak daags tevoren met **broed erin, zonder bijen**, op een koninginncerooster boven een volk (kweekvolk, teeltvolk, moerloos gemaakt volk met eveneens redcellen) plaatsen.

Zorg voor kastjes met voldoende ventilatie en met een darrerooster **niet wijder dan 5 mm** (nameten met een 5-mm boortje).

Niet te veel bijen in de kastjes en ook niet te weinig. In het algemeen gesproken zijn 1000 bijen voldoende. Dat is een ons bijen.

Als de vulbijen van **dezelfde** kast komen kan men de jonge koningin naar binnen laten lopen. Het minste risico loopt men echter door de jonge koninginnen in de arrestkooitjes te laten, de kurk te vervangen door een prop honingsuikerdeeg en de kooitjes vóór het vullen der kastjes in een raampje van het bevruchtungskastje te **bevestigen**, zo, dat de bijen het honingsuikerdeeg kunnen verwijderen en de jonge koningin bevrijden. Men kan dan daarna de kastjes vullen met bijen. Bedwelmde bijen kan men met een lepel opscheppen en deze laten zich dus zeer gemakkelijk behandelen. Bedwelming met salpeter of ether heeft echter tot gevolg, dat de bijen de opgenomen honing uitspuwen en dus een kleverige natte massa worden. Bedwelmen met koolzuurgas of lachgas (voorzichtig!) heeft niet dat uitspuwen tot gevolg.

Als men zeeft kan men geen bedwelmde bijen gebruiken.

Nadat een kastje is afgewerkt kan men het op een koele, donkere plaats zetten, bijv. in een kelder.

Dag 21: Kastjes in de kelder.

Dag 22: Verzenddatum. Als de verzending snel gaat komen de koninginnen zo ongeveer op de bevruchtungsplaats aan als de jonge moeren bronstig zijn. Bij goed weer is de bevruchting dan verzekerd.

bezitten en dus boven de methode staan, kunnen er op verschillende manieren van afwijken, b.v.:

- men kan één teeltvolk en één of meer kweekvolken naast elkaar houden. Dat is afhankelijk van de teeltomvang;
- voeren van het teeltvolk betekent dus soms ook voeren van het kweekvolk op de daarvoor geëigende tijden;
- inplaats van **jonge koninginnen** in de bevruchtungskastjes te verwerken, kan men ongeveer **rijpe koninginncellen** gebruiken. Veiliger is echter de jonge koninginnen eerst te laten uitkomen, ze dan te controleren en daarna in de bevruchtungskastjes te doen;
- helemaal noodzakelijk is het niet de be-

vruchtungskastjes in een kelder of op een koele, donkere plaats te zetten na het vullen. Men kan de daarvoor uitgetrokken tijd korter maken of laten vervallen. Het is zeer goed mogelijk de bevruchtungskastjes na het vullen naar een plaats te brengen op ruim voldoende afstand van de eigen stand, ze daar een dag te laten vliegen, controleren of alles goed is en dan te verzenden. Dat vliegen mag slechts zeer kort duren, anders gaan de jonge koninginnen reeds uitvliegen;

- inplaats van één teeltraam kan men er 2 gebruiken en ook kunnen er honingkameramen gebruikt worden als de bovenste bak met broed een honingzolderformaat heeft. Dan moet men wel 2 ramen gebruiken.

De reinigingsvlucht

Op maandag 4 maart stond de telefoon van het Bijenhuis niet stil: „Er ligt 30 cm sneeuw maar de bijen komen eruit. Wat moet ik doen?” Ook in Wageningen stonden wij voor die vraag. Wachten tot de sneeuw weggedood is en zolang de bijen het uitvliegen beletten? Hoe lang duurt dat nog? Houden ze het zolang uit? Wij hebben de knoop doorgehakt en voor onze eigen volken besloten: de reinigingsvlucht niet te verhinderen ook al ligt er sneeuw. Tot op 40 meter van de kasten vonden wij op de sneeuw bruine spikkels en dode bijen. Maar het aantal doden was minder groot dan wij verwacht hadden en gerekend over de 20 volken zelfs gering. Veel minder in ieder geval dan wanneer wij één van de twintig hadden laten omkomen. Sommige volken waren aan het eind van het bereikbare voer. We hebben zover de voorraad strekte een raam met verzegelde honing boven de tros gelegd en de andere kregen op 5 maart een borstplaat. Voor 3 volken kwam de hulp te laat. Van die drie was er één klein volkje, dat bereikbaar voer had, maar dat te klein was om voldoende warmte op te brengen. Het is omgekomen van gebrek aan warmte. De andere twee wegens gebrek aan bereikbaar voedsel.

Koninginnen

dit jaar: ROOD

Algemene vergadering

op zaterdag 1 juni 1963 in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, Mariaplaats, Utrecht. Aanvang half elf.

A g e n d a

1. Opening.
2. Verkiezing voorzitter. Stembriefjes worden afgegeven bij het tekenen der presentielijst.
3. Benoeming erelid A. S. Planting. Voorstel met toelichting: Groentje januari 1963, blz. 2.
4. Beleid, hoofdbestuur.
5. Rapport commissie nazien boeken 1962. Het rapport wordt afgedrukt in het Groentje van mei 1963.
6. Aanwijzing der Commissie voor 1964. Het hoofdbestuur stelt voor: de afdelingen Beilen en Bommel en als reserve Bennekom.
7. Plaats algemene vergadering 1964. Voorstel hoofdbestuur: Utrecht.
8. Jaarstukken 1962. Deze zijn afgedrukt in het Groentje van april 1963. Vragen over de jaarstukken zo spoedig mogelijk schriftelijk aan Accountantskantoor W. H. van Mourik, 1e St. Janshof 11 te Rotterdam. De accountant zal dan zorgen tijdens de vergadering alle gegevens bij de hand te hebben voor de beantwoording.
9. Begroting en vaststelling quotum 1964. Het hoofdbestuur stelt voor het quotum aldus vast te stellen: gewone leden f 6,—. Jeugdleden f 3,—. Gezinsleden f 4,—.
10. (3 uur) Toestand en verbetering van de heide als drachtbron

Het hoofdbestuur heeft de heer Dr. A. D. Voûte, directeur van het Instituut voor Toegepast Biologisch Onderzoek in de Natuur (ITBON) te Arnhem bereid gevonden dit onderwerp voor ons te bespreken.

11. Eénmalige suikerlevering. De Zuidelijke Bonden hebben zich voor éénmalige levering uitgesproken. Als onze vereniging er ook vóór is zal namens de samenwerkende

Fruitvolken gevraagd

De Afd. Bunnik heeft nog plaatsingsmogelijkheid voor fruitvolken in Zeeland en enige andere gebieden. Adres: C. Pater Jzn., Achterdijk 26, Bunnik, tel. 03405-1305 b.g.g. 1272. Th. Vlaar, Westerblokker 18 te Blokker vraagt twee fruitvolken.

Bijenvakantie in Engeland!

Met veel hulp van Ir. J. Mommers bracht een aantal Engelse imkers vorig jaar een bijenvakantie in ons land door. Onze vereniging heeft uiteraard ook van haar belangstelling voor de gasten doen blijken.

Van Engelse zijde wordt nu gevraagd of een aantal Nederlandse imkers dit jaar een tegenbezoek aan Engeland wil brengen.

Een Engels reisbureau is bereid bij voldoende deelname deze reis te organiseren en onze Britse collega's zouden zeer verheugd zijn de bezoekers dezelfde vriendelijke ontvangst te bereiden die zij in ons land mochten ontvangen.

Allereerst moeten wij weten of er voldoende animo voor bestaat. Geef dus voor 15 april uw naam en adres op aan het Bijenhuis te Wageningen met opgaaf van het aantal personen. Daarna kunnen wij dan zien het eens te worden over data enz. en kan het reisbureau een plan opstellen met opgaaf van kosten.

organisaties getracht worden tot éénmalige levering te komen. Toelichting in het verslag van de hoofdbestuursvergadering in het Groentje van april 1963.

12. Rondvraag.

13. Sluiting.

Rotterdam, 14 februari 1963

Aan de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland,

WAGENINGEN

Mijne Heren,

Hierbij hebben wij het genoegen u ons rapport over het boekjaar 1962 te doen toekomen. Voorzover ons dit in het belang van ons onderzoek noodzakelijk voorkwam, hebben wij de verschillende administraties steekproefsgewijze gecontroleerd aan de hand van de bescheiden en de ons verstrekte inlichtingen.

Algemene opmerkingen

De aanwezigheid van de effecten hebben wij geconstateerd aan de hand van de opgave van de Twentsche Bank N.V. te Wageningen, waar deze effecten in open bewaargeving berusten. Evenals vorige jaren zijn de effecten à pari opgenomen. Het totaal van de effecten van uw diverse afdelingen had op 31 december 1962 een beurswaarde van f 31.424,— (nominaal f 34.500,—).

De saldi van de banken, spaarbanken en postrekeningen zijn in overeenstemming met de rekening-courant respectievelijk de spaarbankboekjes per 31 december 1962.

Van de aanwezigheid der kasgelden hebben wij ons op onregelde tijdstippen overtuigd.

De polissen der brandverzekering zijn ons overgelegd. De polissen bleken de desbetreffende risico's voldoende te dekken. Ten gunste resp. ten laste van de interestrekeningen der verschillende afdelingen is, behalve de opbrengst van de effecten en de interest van banken en spaarbanken, ook gebracht de tussen de verschillende afdelingen verrekende rente ad 3% voor geleende gelden.

Bij de vaststelling der balansen is rekening gehouden met de bij de balansopmaking bekende gegevens.

T.a.v. de verschillende balansen, exploitatie-rekeningen en de begroting merken wij nog het volgende op:

AFDELING VERENIGING

Materiaal f 1.296,—

	Gld.	Gld.
Saldo per 1 januari 1962		1.519,—
af: Afschrijving over 1962		223,—
Balans per 31 december 1962		1.296,—
		=====

Kapitaal f 50.074,97

Samengesteld als volgt:		
Kapitaal per 1 januari 1962		53.711,76
af: Nadelig saldo 1962	2.565,79	
Premie pensioenverzekering		
secretaris-penningmeester	1.071,—	3.636,79
Kapitaal per 31 december 1962		50.074,97
		=====

Jubileumfonds nihil

	Gld.	Gld.
Saldo per 1 januari 1962		31,86
af: Aanschaffingen in 1962		31,86
Balans per 31 december 1962		—,—
		=====

Reserve voor tentoonstellingsfonds f 1.572,68

	Gld.	Gld.
Saldo per 1 januari 1962		1.322,68
bij: Gereserveerd ten laste van de exploitatie-		
rekening 1962		250,—
Balans per 31 december 1962		1.572,68
		=====

In 1962 werden geen aanschaffingen gedaan.

Contributies Kon. Nederl. Landbouw Comité, enz. f 118,29

	Gld.	Gld.
Samengesteld als volgt:		
Kon. Nederl. Landbouw Comité		61,29
Ver. tot Behoud van Natuurmonumenten		15,—
N.F.O.		26,50
Nederl. Heide Maatschappij		4,50
Stichtse Kon. teelt Club		3,50
Carnica-Club		2,50
De Raskoningin		5,—
		118,29
		=====

Afdeling Rotterdam f 200,—

(zie onder debiteuren, enz. bijlage F)
Dit bedrag is het saldo van de aan de afdeling Rotterdam bij wijze van voorschot (renteloos) verstrekte lening ten behoeve van de inrichting van een bijenpark aldaar.
Aflossing moet plaats hebben in vijf jaarlijkse termijnen van f 200,—. In 1962 had wederom een aflossing van f 200,— plaats.

AFDELING HANDEL

Auto f 6.560,—

	Gld.	Gld.
Saldo per 1 januari 1962		800,—
In januari 1962 verkocht voor		1.000,—
Winst bij verkoop		200,—
		=====
Aankoop Opel stationcar		8.046,50
af: Afschrijving over 1962		1.486,50
Balans per 31 december 1962		6.560,—
		=====

De residuwaarde hebben wij gesteld op f 800,—. Het restant af te schrijven in 5 jaar. In 1962 zal f 1.486,50 worden afgeschreven, de overige jaren f 1.440,—.

Machines f 1.505,22

	Gld.	Gld.
Saldo per 1 januari 1962		1.533,52
af: Afschrijving over 1962		28,30
Balans per 31 december 1962		1.505,22
		=====

Verschillende machines zijn thans tot op residuwaarde afgeschreven.

Goederen f 48.772,29

De goederenvoorraden zijn gewaardeerd tegen per balansdatum geldende inkooprijzen, resp. tegen kostprijzen indien

deze lager waren. Incourante artikelen zijn lager gewaardeerd of pro-memorie opgenomen.
Van de goederenvoorraden zijn ons specifieke lijsten overgelegd. Een lid van de commissie Handel is gedeeltelijk bij het opnemen van de voorraad aanwezig geweest.

Debiteuren f 12.689,74

Conform de lijst van vorderingen per 31 december 1962. Enkele dubieuze vorderingen werden afgeschreven.
Bij de opmaking van ons rapport was hierop ontvangen f 5.141,15.

AFDELING SUIKER

Huis en kantoor f 15.248,—

	Gld.	Gld.
Saldo per 1 januari 1962		15.640,—
af: Afschrijving over 1962		392,—
Balans per 31 december 1962		15.248,—
		=====

Menginstallatie en bascule f 687,—

	Gld.	Gld.
Saldo per 1 januari 1962		824,20
af: Afschrijving over 1962		137,20
Balans per 31 december 1962		687,—
		=====

Exploitatie huis en kantoor f 1.155,08 (nadelig)

Samengesteld als volgt:		
Ontvangen huren		1.040,—
af: Betaalde belastingen en kosten		2.195,08
Nadelig saldo		1.155,08
		=====

Bedrijfsraad f 2.904,—

Dit is het totale bedrag van de bijdrage aan de Bedrijfsraad.

SAMENGESTELDE BALANSEN

Effecten f 34.500,—	Afdeling Vereniging	Gld.	Gld.
29.000,—	3 1/2% Nederland 1947	29.000,—	
	idem	500,—	
	idem	100,—	
2.500,—	3% Staatsschuld	2.500,—	32.100,—
			=====

Afdeling Suiker

400,—	3 1/2% Nederland 1947	400,—
-------	-----------------------	-------

Afdeling Assurantie

2.000,—	3% Arnhemse Hypotheekbank	2.000,—
		34.500,—
		=====

Betalingsmiddelen f 45.781,15

De betalingsmiddelen van de verschillende afdelingen zijn, voorzover dit met een juist financieel beleid in overeenstemming was, rentegevend belegd geweest.
De saldi van banken en spaarbanken van de verschillende afdelingen waren per ultimo 1962 als volgt:

Spaarbanken

	Gld.	Gld.
Nutsspaarbank, Amersfoort	813,78	
Nutsspaarbank, Wageningen	35.265,92	
Coöp. Boerenleenbank, Wageningen	3.226,52	
Rijkspostspaarbank	3.055,80	42.362,02
		=====

Banken, in rekening-courant

Twentsche Bank N.V., Wageningen	157,93
	42.519,95
	=====

BEGROTING 1964

Bij het opmaken van de concept-begroting voor 1964 is uitgegaan van 5.600 leden. (1963 : 6.300 leden). In 1962 waren er 6.129 betalende leden, gezins, en jeugdleden.

Als vergelijking hebben wij opgenomen de begroting 1962 met de werkelijke exploitatiecijfers 1962 en de begroting 1963. Bij het opmaken van de begroting 1964 is rekening gehouden met het voorstel van het Hoofdbestuur het quotum met ingang van 1 januari 1964 met f 1,— te verhogen en te brengen op f 6,— per lid.
Voor het overige gaf ons onderzoek geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

Hoogachtend,
Accountantskantoor, W. H. van MOURIK.

AFDELING VERENIGING
Balans per 31 december 1962

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Effecten		32.100,—	Kapitaal per 1 januari 1962	53.711,76	
Materiaal		1.296,—	af: zie specificatie in rapport	3.636,79	50.074,97
Debiteuren,			Vooruitontvangen quotum 1963		5.635,34
te vorderen kosten, enz.		833,50	Reserves:		
Afdeling Suiker		20.136,80	Tentoonstellingsfonds	1.572,68	
Banken en Spaarbanken	10.605,32		Congresfonds	400,—	1.972,68
Postgiro	20,03		Nog te betalen:		
Kas	363,73	10.989,08	Maandschrift	4.712,50	
			Onkosten, sociale lasten, enz.	2.959,89	7.672,39
		65.355,38			65.355,38

Exploitatie-rekening over 1962

	Gld.	Gld.	Gld.		Gld.
Salaris secr.-penningm.			9.112,68	Quotum	30.124,50
Pensioenpremie voor idem		2.058,83		Verspreide leden	979,81
af:				Advertentiën	1.832,76
ten laste kapitaaldienst	1.071,—			Interest	2.473,74
bijdrage door secretaris-				Bijdrage afdeling Suiker voor	
penningmeester	275,—	1.346,—	712,83	verzekering bijenvolken	2.700,—
				Nadelig saldo	2.565,79
Kantoorhulp			600,—		
Sociale lasten			562,61		
Maandschrift			17.554,42		
Onkosten Hoofdbestuur			2.091,06		
Onkosten algemene vergadering			1.216,25		
Reis- en verblijfkosten secr.-penningm.			922,38		
Propaganda			535,57		
Algemene kosten			1.975,95		
Contributies Kon. Nederl. Landbouw Comité,					
N.F.O., enz.			118,29		
Accountantskosten			250,—		
Bibliotheek			122,27		
Verzekering bijenvolk			2.700,—		
Cursussen			98,75		
Afschrijving materiaal			223,—		
Imkersdag			306,30		
Examen praktisch imker			192,36		
Tentoonstellingsfonds			250,—		
Bijdrage voor deelneming aan congressen			200,—		
Bijdrage wetenschappelijk bijenteelt onderzoek					
Landbouw Hogeschool			627,80		
Nationale Honingtentoonstelling			304,08		
			40.676,60		40.676,60

AFDELING HANDEL
Balans per 31 december 1962

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Auto		6.560,—	Kapitaal per 1 januari 1962	15.957,17	
Machines		1.505,22	bij: voordelig saldo 1962	287,83	16.245,—
Goederen		48.772,29	Afdeling Suiker		53.730,14
Debiteuren		12.689,74	Nog te betalen:		
Postgiro	2.006,19		onkosten, sociale lasten, enz.	2.287,39	
Kas	871,84	2.878,03	omzetbelasting	142,75	2.430,14
		72.405,28			72.405,28

Exploitatie-rekening over 1962

	Gld.		Gld.
Onkosten	1.790,88	Bruto-winst op verkochte goederen	38.072,89
Advertenties	450,—	Administratie suiker	1.016,40
Accountantskosten	250,—	Winst bij verkoop auto	200,—
Omzetbelasting	1.252,86		
Salarissen	24.935,72		
Sociale lasten	2.149,64		
Pensioenpremie	2.472,74		
Pensioenen	322,50		
Huur kantoor	400,—		
Emballage	913,06		
Interest	1.796,50		
Autokosten en afschrijving auto	2.239,26		
Afschrijving machines	28,30		
Voordelig saldo	287,83		
	39.289,29		39.289,29

AFDELING SUIKER
Balans per 31 december 1962

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Huis en kantoor	15.248,—		Kapitaal per 1 januari 1962	73.841,72	
Pakhuis	1,—		bij: voordelig saldo 1962	723,37	74.565,09
Menginstallatie en bascule	687,—				
Kantoorinventaris	251,—	16.187,—	Nog te betalen:		
			Onkosten, enz.		3.050,—
Effecten		400,—	Afdeling Assurantie	6.349,54	
Goederen	1.405,—		Afdeling Vereniging	20.136,80	26.486,34
Zakken	400,—	1.805,—			
Te vorderen kosten		65,25			
Afdeling Handel		53.730,14			
Twentsche Bank N.V.	157,93				
Rijkspostspaarbank	1.022,80				
Nutsspaarbank	30.733,31	31.914,04			
		104.101,43			104.101,43

Exploitatie-rekening over 1962

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Afschrijving huis en kantoor		392,—	Afdelingen en verspreide leden	183.166,98	
Afschrijving meubilsair en machines		262,20	af: Bedrijfsraad Bijenteelt	2.904,—	180.262,98
Suiker, mengmiddelen en zakken	156.682,91		Interest		1.674,29
Vrachten	12.619,57				
Menglonen	1.522,—				
Sociale lasten	210,34	171.034,82			
Verzekering bijenvolken		2.700,—			
Onkosten		3.642,50			
Administratiekosten		1.016,40			
Drukwerken, enz.		438,40			
Accountantskosten		250,—			
Pensioenen		322,50			
Nadelig saldo exploitatie pand		1.155,08			
Voordelig saldo		723,37			
		181.937,27			181.937,27

AFDELING ASSURANTIE
Balans per 31 december 1962

	Gld.		Gld.	Gld.
Effecten	2.000,—	Kapitaal per 1 januari 1962	8.116,35	
Te vorderen interest	10,—	bij: voordelig saldo 1962	243,19	8.359,54
Afdeling Suiker	6.349,54			
	8.359,54			8.359,54

Exploitatie-rekening over 1962

	Gld.		Gld.
Voordelig saldo	243,19	Interest	243,19
	243,19		243,19

SAMENGESTELDE BALANSEN PER 31 DECEMBER 1961 EN 1962

	1961	1962		1961	1962
	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Vaste middelen			Kapitaal	151.627,—	149.244,60
Gebouwen	15.641,—	15.249,—			
Machines, auto, enz.	3.533,72	10.299,22	Schulden op korte termijn		
	19.174,72	25.548,22	Crediteuren,		
			te betalen kosten, enz.	10.029,53	13.152,53
Vlottende middelen			Vooruitontvangen quotum	6.542,15	5.635,34
Effecten	34.500,—	34.500,—		16.571,68	18.787,87
Debiteuren te vorderen kosten, enz.	11.807,18	13.598,49	Reserves		
Voorraden	62.229,15	50.577,29	Tentoonstellingsfonds	1.322,68	1.572,68
	108.536,33	98.675,78	Congresfonds	200,—	400,—
				1.522,68	1.972,68
Betalingsmiddelen					
Banken en Spaarbanken	37.528,78	42.519,36	Totaal	169.721,36	170.005,15
Postgiro	3.987,98	2.026,22			
Kas	493,55	1.235,57			
	42.010,31	45.781,15			
Totaal	169.721,36	170.005,15			

**SPECIFICATIE, BEHÖRENDE BIJ DE
BALANSEN EN SAMENGESTELDE BALANS
PER 31 DECEMBER 1962**

Debiteuren, te vorderen kosten, enz.

Afdeling Vereniging	Gld.	Gld.
Interest	633,50	
Afdeling Rotterdam	200,—	833,50
Afdeling Handel		
Debiteuren		12.689,74
Afdeling Suiker		
Interest		65,25
Afdeling Assurantie		
Interest		10,—
		<u>13.598,49</u>

Kapitaal

Afdeling Vereniging	50.074,97	
Afdeling Handel	16.245,—	
Afdeling Suiker	74.565,09	
Afdeling Assurantie	8.359,54	
	<u>149.244,60</u>	

Crediteuren, te betalen kosten, enz.

Afdeling Vereniging	Gld.	Gld.	Gld.
Maandschrift	250,—	4.712,50	
Accountantskosten	500,—		
Hoofdbestuur	57,—		
Cursussen	793,60		
Bibliotheek	63,79		
Contributies			
Bijdr. Wetenschappelijk	1.295,50	2.959,89	
Bijteeltonderzoek			7.672,39
Afdeling Handel			
Sociale lasten		2.037,39	
Accountantskosten		250,—	
Omzetbelasting		142,75	2.430,14
Afdeling Suiker			
Accountantskosten		250,—	
Exploitatie pand (verz. premie)		1.800,—	
Exploitatie pand (verfwerk)		1.000,—	3.050,—
			<u>13.152,53</u>

Imkersdag Amstelveen

op 31 augustus
kan tot onze spijt

geen doorgang vinden

	Begroting 1962	Exploit. 1962	meer	minder Begroting 1963	Begroting 1964
Quotum	32.500,—	30.124,50		9.000,—	10.000,—
Verspreide leden	800,—	979,81	179,81	2.060,—	2.060,—
Advertenties	1.200,—	1.832,76	632,76	1.177,—	1.000,—
Interest	2.300,—	2.473,74	173,74	37,39	600,—
Pensioenbijd. secr.-penningm.	275,—	275,—	—	600,—	600,—
Idem t.l. van kapitaalendienst	1.071,—	1.071,—	—	208,94	1.900,—
Verzekering bijenvolken	2.700,—	2.700,—	—	1.100,—	1.100,—
Nadelig saldo	—	2.565,79	2.565,79	500,—	500,—
Salaris secr.-penningmeester	100,—	100,—	—	100,—	100,—
Pensioenbijd. idem	250,—	250,—	—	57,64	200,—
Reis- en verblijfskosten idem	17.000,—	17.554,42	554,42	16.500,—	17.000,—
Sociale lasten	1.500,—	1.975,95	475,95	1.200,—	1.200,—
Kantoorhuur	250,—	250,—	—	250,—	250,—
Hoofdbestuur	200,—	200,—	—	193,70	500,—
Alg. vergadering	200,—	200,—	—	77,73	200,—
Propaganda	200,—	200,—	—	101,25	200,—
Subsidie lezingen en bijenmarkten	200,—	200,—	—	2	100,—
Examen praktisch inker	200,—	200,—	—	31,71	225,—
Maandschrift	200,—	200,—	—	200,—	200,—
Alg. onk. drukw. en kantoerbehoefden	200,—	200,—	—	250,—	250,—
Accountant	200,—	200,—	—	22,20	560,—
Imkersdag	200,—	200,—	—	400,—	400,—
Bibliotheek	200,—	200,—	—	111,—	851,—
Verzekering bijenvolken	200,—	200,—	—	—	—
Cursussen	200,—	200,—	—	—	—
Afschrijving materiaal	200,—	200,—	—	—	—
K.N.L.C. enz.	200,—	200,—	—	—	—
Bijdr. kosten deelname aan congressen	200,—	200,—	—	—	—
Tentoonstellingsfonds	200,—	200,—	—	—	—
Bijdrage Wetenschappelijk Bijteelt	200,—	200,—	—	—	—
Onderzoek Landb. Hogeschool	200,—	200,—	—	—	—
Nationale Honingtentoonstelling	200,—	200,—	—	—	—
Voordelig saldo	650,—	627,80	22,20	—	—
	111,—	304,08	304,08	—	—
	41.046,—	42.022,60	1.998,95	1.022,35	42.546,—

DE INFERNALE WINTER

Er komen van hier en daar nogal alarmerende berichten over dode volken. Je hart doet even pijn als een imker je opbelt om te zeggen dat er van zijn 9 volken nog maar 1 leeft. Van andere zijde komen optimistische berichten. Alles bij elkaar is onze eerste indruk dat door de strenge winter ongeveer 1 van elke 10 volken omgekomen is. In bijna alle gevallen die wij controleerden was de sterfte te wijten aan de onbereikbaarheid van het voedsel. Meestal zat er in de kantramen nog voldoende voer, maar de bijen konden er niet bij. Een enkele imker had de simplexraten opgesteld in warme bouw. Dat is zelfs bij normale winters funest. Hoe was het nu met de Siberische winter van 33 jaar geleden? In het Groentje vinden wij het volgende.

„De eerste maanden van het jaar kenmerkten zich door zeer lage temperaturen.

Toch zijn er betrekkelijk weinig bijenvolken gestorven. Uit een ingesteld onderzoek bleek althans, dat de sterfte niet zo groot was als verwacht werd en de eerste alarmkreten deden vermoeden.

Waar de bijen gestorven waren moet dit voor het grootste gedeelte worden toegeschreven aan onbereikbaar voedsel. De bijen hebben nl. bijna 3½ maand niet kunnen uitvliegen en hadden de voorraad boven en achter het winternest nagenoeg geheel verbruikt.”

Hetzelfde beeld dus als deze winter. Bij zeer lage temperatuur trekken de bijen zich samen tot een dichte kleine tros. Die kan alleen maar naar boven en naar achteren en niet opzij. Zit er in de vier of vijf raten waarop de bijen zo'n strenge winter doorbrengen geen voedsel voor 3½ maand dan zijn zij reddeloos verloren.

UIT DE AFDELINGEN

AFD. MEERKERK e.o.

Op 13 februari 1963 werd na tweemaal uitgesteld te zijn toch eindelijk onze jaarvergadering gehouden. De opkomst der leden was goed, vooral als we de weersgesteldheid in acht nemen. Onze penningmeester, de heer P. Versluis opende de vergadering, doordat de voorzitter J. A. Bax verhinderd was.

Bij de bespreking van de resultaten van het afgelopen jaar bleek, dat de meeste der aanwezige leden geen of althans weinig honing geogst hadden. Wat ons ledental betreft moesten we helaas constateren dat het achteruit gegaan was. Na de pauze verzorgde de heer Laban de verdere avond met films die buitengewoon in de smaak vielen.

Hierna sloot de heer P. Versluis deze gezellige, interessante en leerzame avond met een dankwoord aan de heer Laban voor het gebodene. Namens het bestuur, alle imkers een gezegend bijenjaar '63. De thuisblijvers hebben beslist veel gemist.

N. v. STEENIS, Secretaris.

AFD. GRONINGEN

Na een korte ziekte is van ons heengegaan op 6 maart 1963 ons trouw bestuurslid en aller vriend,

JAN WOLTHUIS

op de leeftijd van 87 jaar.

Hij was tevens oud-penningmeester en erelid van onze afd. (1909). De herinnering aan hem zal bij ons allen blijven voortleven.

AFD. GRONINGEN

AFD. EDE

Op de jaarvergadering van 1 maart reikte het hoofdbestuurslid de heer H. G. Maagendans de eremedaille der vereniging uit aan de afdelingsvoorzitter, de heer J. van den Top, en aan de heer H. Borren. De heer van den Top zwichtte voor de aandrang van de leden om nog een periode voorzitter te blijven. In de plaats van de reeds in 1959 door het hoofdbestuur onderscheiden heer Joh. Weijland werd als bestuurslid gekozen de heer A. R. van Rooijen. De heer Weijland liet een hoopgevend geluid horen betreffende de toekomst

van de Edese heidevelden. De geëriden van de buurt Ede-Veldhuizen hebben destijds een driemanschap benoemd met de opdracht de strijd aan te binden tegen vliegden en heidehaantje. Deze commissie, bestaande uit de heren G. W. Bos, M. Wiegeraadt en Joh. Weijland, heeft met succes contact opgenomen met de genie der landmacht, staatsbosbeheer en de gemeente Ede.

Mede dank zij een krediet van de gemeenteraad zijn inmiddels duizenden vliegden en berken op de heide aan weerskanten van de oude rijksweg geveld en waarschijnlijk kan in het vroege voorjaar met gedeeltelijke afbranding van de heide worden begonnen. Op deze wijze zal het verval van de Edese heide wellicht tijdig kunnen worden gekeerd.

AFD. ELSPEET

Op 7 febr. j.l. hield onze afdeling een contactavond in de zaal van hotel 't Edelhart. Hiervoor waren uitgenodigd de plaatselijke vereniging der Plattelandsvrouwen, donateurs en leden onze afdeling. Voor deze avond hadden we de heer van Aarst bereid gevonden, om iets te vertellen en te laten zien over onze bijen. De heer Van Aarst vertelde op een boeiende wijze van het leven en de gewoonten onze bijen, in het bijzonder de dansen en de bloemvastheid. Hierna werden een paar prachtige films vertoond; hierdoor kregen de bezoekers enig inzicht hoe de bijen werken en leven. Hoe men met bijen omgaat kwam men ook te zien, hierbij werd dan de nodige uitleg gegeven. Wij mogen dan ook op een prachtige avond terugzien.

E. TEUNISSEN

AFD. APELDOORN

Vergadering van 18 februari 1963

Niettegenstaande de spiegelgladde wegen en het barre winterweer mochten wij ons verheugen op een goed bezochte vergadering, waaraan het feit, dat op de agenda een lezing vermeld stond door de heer van Aarst over „Nieuwe inzichten in de bijenteelt“, wel niet vreemd zal zijn.

Nadat de huishoudelijke punten vlug konden worden afgehandeld begon de heer van Aarst zijn causerie met erop te wijzen hoe in het bijzonder momenteel in Zwitserland onderzoeken worden gedaan om daar weer te komen tot een stabiel bijenras. De Nigra, welke daar vele jaren lang gekweekt werd, bleek naast goede eigenschappen ook de kwade eigenschap te bezitten, dat ze zeer gevoelig is voor ziekten, in het bijzonder de Nosema. Bovendien is de

Nigra door het invoeren van andere bijenrassen sterk verbasterd en thans is er een wetenschappelijke staf bezig met een onderzoek om vast te stellen, welk ras het meest geschikt is en om maatregelen te nemen om weer tot een stabiel ras in Zwitserland te komen. Dit onderzoek dat zich over een breed terrein zal uitstrekken zal ook van groot belang kunnen zijn voor de Nederlandse imkers.

Vervolgens sprak de heer van Aarst over nieuwe inzichten welke verkregen zijn in de samenstelling van de nectar en het feit dat bijen klaarblijkelijk voor de ene bloem meer voorkeur hebben dan voor de andere bloem. Gebleken is n.l. dat de zich in de nectar bevindende saccharose en sucrose naderhand omgezet worden in fructose en glucose. Onderzoekingen hebben uitgewezen, dat bij sommige bloemen deze omzetting reeds in de bloem plaats vindt en dit kan erop wijzen dat bijen juist voor deze bloemen voorkeur bezitten. Interessante mededelingen kon de heer van Aarst ook doen over het feit dat onder de bloeiende zilverlinde dikwijls enorme aantallen dode insecten liggen. Onderzoekingen hebben uitgewezen, dat de nectar van deze zilverlinde suikers bevat, welke in andere nectar niet voorkomen en welke dodelijk zijn voor de bijen. Het is zelfs zo, dat jonge bijen, welke zelf niet uitvliegen, door het eten van honing uit deze nectar ook sterven. Spreker vroeg zich af of het wellicht mogelijk is dat de bekende Meiziekte een gevolg is van het bevlagen van de zilverlinde, gezien het enorme aantal dode bijen dat deze ziekte veroorzaakt.

Bij de discussie welke na de pauze volgde kwamen nog vele andere onderwerpen ter sprake, o.a. het voeren van stuifmeel-surrogaten, het optreden van Nosema, de gevolgen van gebrek aan stuifmeel, enz. Al met al was het een bijzonder geslaagde bijeenkomst.

Js.

BIJENMARKTEN

Zaterdag 6 april: Driebergen, half elf, terrein U.L.O.-school, Oranjelaan. Om 3 uur vergadering der Stichtse imkers.

Vrijdag 19 april: Emmen, Eierhal.

Vrijdag 19 april: Dordrecht, 9 uur, Beverwijksplein.

Zaterdag 20 april: Zenderen, restaurant 't Laor, aanvang 10 uur.

Dinsdag 23 april: Purmerend, 10 uur, veilingterrein B. P. & O.

MIDDELEN TER BESCHERMING

Beroker (blaasbalg). Hierin kunt u 'n rolletje golfkarton gebruiken om rook te verwekken **f 7.00**
Rookpatronen voor deze beroker, rolletjes golfkarton kant en klaar. U houdt er een lucifer onder tot het golfkarton schroeit en doet dat dan vlug in de beroker **f 0.04**

Beroker Vulkan. Hieraan is de blaasbalg vervangen door een veerwerk dat een ventilator aandrijft. Met één handgreep in en buiten werking te stellen. Het veerwerk loopt ongeveer een kwartier **f 21.50**

Dathepijp met kogelventiel. Men vult de kop van de pijp met tabak of ander rookmateriaal, steekt het al blazende in het mondstuk, van onderen aan en de rook komt uit de rookgeleider. Het ventiel voorkomt dat de rook in het mondstuk opstijgt **f 8.95**

Dathepijp zonder kogelventiel **f 8.15**

Bijenkap, ruim model,
 met paardehaar vizier **f 4.75**

Bijenkap, gewoon model,
 met paardehaar vizier **f 4.25**
Bijensluier met paardehaar vizier. Wordt over de hoed gedragen en geeft dus meer ruimte tussen vizier en gelaat, daardoor minder

warm **f 5.10**

Paardehaar vizier met pijpgat om het niet meer bijendicht vizier van kap of sluiert te vervangen. Het pijpgat van alle kappen en sluiers is voorzien van rubber, dat het gat afsluit en als men

geen pijp gebruikt **f 1.50**

Handschoenen van leer, per paar **f 8.00**

Carbollar van Engels pluksel, houdt de carbollageur zeer lang vast **f 1.20**

Flesje carbol voor uw carbollar **f 1.00**

Flacon vaseline. Met een kwastje op draaglijsten en afstandblikjes strijken voorkomt vastkitten **f 0.75**

Onze nieuwe, volledige prijscourant staat in het nummer van maart.

AL ONZE PRIJZEN ZIJN VRIJBLIJVEND

Goede dingen **BIJENHUIS WAGENINGEN**

TELEFOON 0 8370 - 2863 - GIRO 823276

Alles op het gebied der BIJENTEELT kunnen wij U leveren voor de laagste prijzen. Onze uitvoerige prijslijst staat vermeld in het maart no. van het maandblad. Hierin komen nog een paar prijswijzingen n.l. Beroker, blaasbalg met schutmantel **f 7,-**; Allay's Trap (zwermvanger) **f 5.25**. Onze uitvoerige prijscourant wordt gaarne op aanvraag toegezonden. Tevens hopen wij weer op de te houden bijenmarkten te komen met een ruime sortering materialen.

BIJENSTAND

H. T. VAN DAM & Zn.

JUBBEGA (Fr.)

TEL. 05165 - 382

Bijenmarkt te Purmerend

op dinsdag 23 april van 10-12 uur

op het TERREIN VAN DE AFSLAG-
 VERENIGING B. P. en O., Burg. Kooi-
 mansweg 1.

SPEURBIJTJES

TE KOOP: vijf bijenkasten, waarvan 1 bevolkt, 1 korf, 2 stenen sierkasten, 1 honingslinger, 1 observatiekast. J. Klumpert, Oude Bornseweg 175, Hengelo (O.)

GEVRAAGD: prima Spaarkasten, leeg of bevolkt, aanbestedingen met prijsopgave P. Bakker, Graafschapstraat 26, Haarlem. Tel. 20083.

TE KOOP: nog enige reservevolken op 6 ramen. Van Wijnen, Julianastraat 4, Poortugaal.

TE KOOP: zuivere bijenwas, prachtig goudgeel van kleur. Bijenpark Brulleman, Breukelen. Tel. 03462-303.

TE KOOP: 5 prima bijenvolken in Simplexkasten, z.g.a.n. A. H. M. van Straalen, Deldenerbroek, Ambt Delden. Tel. 05408-246.

TE KOOP: 15 simplexreiskasten, dubbelw. m. rooster, reisraam, separator, dekkleedje, dekplank tevens voerplank en bijenuitlaat, reisbeugels, ventilatie in vliegplank. Tevens 5-10 r. bijenvolken. v. d. Boomen, Prov.weg 95, Meerveldhoven, tel. 04995-2214.

TE KOOP: 2 kasten, 2 jaar gebruikt, met alle bijbehoren. Mevr. G. Toffoli-de Meijer, Sluisdijk.

GEVRAAGD: bijenvolken in korven en kasten alsmede bijenbenodigdheden. Te koop aangeboden: observatiekast en klaverhoning en lindehoning à f 2,- per kg. Bijenstand „De Bijenkorf“, Faas Eliaslaan 10, Baarn. Tel. 02954-4266.

TE KOOP: 5 Bijenvolken, met of zonder kasten. G. W. Lantink, Zieneschstraat 31, Haaksbergen.

TE KOOP: prima bijenvolken op zes ramen, in Simplexkasten en korven. Alles onder volle garantie. Bijenpark Brulleman, Breukelen. Tel. 03462-303. Giro 377905. Adres van ouds bekend.

TE KOOP: Gebruikte Simplexkasten, enkel en dubbelwandig. Originele Spaarkasten; V.S. kasten; alles compleet met ramen en rooster. Uitgeb. ramen; bijenkappen; observatiekasten; Slingers enz. Alles in prima staat, onder volle garantie. Nieuwe zesraamskastjes met ramen f 6,-. Bijenpark Brulleman, Breukelen. Tel. 03462-303. Giro 377905. Van ouds bekend.

TE KOOP: Gebruikte bijenkorven zonder gebreken. Nieuwe Zwermklepsen. Vlechtriet enz. Bijenpark Brulleman, Breukelen. Tel. 03462-303. Giro 377905.

GEVRAAGD: bijenvolken in kasten en korven, worden tegen contante betaling aan huis afgehaald. Bijenpark Brulleman, Breukelen. Tel. 03462-303. Het van ouds bekende adres om zaken mee te doen.

TE HUUR: prima bijenvolken voor kas en buitenfruit. Het van ouds bekende adres: Bijenpark Brulleman, Breukelen. Tel. 03462-303.

TE KOOP: Klaverhoning f 2,20, lindehoning f 2,35, koolzaadklaverhoning gemengd f 2,10 per kg. Bijenpark Brulleman, Breukelen. Tel. 03462-303. Giro 377905.

W. v. 't Land - Koopt à contant - Tegen de hoogste prijzen: ruwe was en ruwe honing, tevens verkrijgbaar alle imkersartikelen. Honingzemerij. Tel. 2607, Barneveld.

BIJENVOLKEN te huur voor het fruit. Te koop gevraagd Bijenvolken op 6 raampjes, liefst krainers met opgave van prijs. Adres: G. H. D. Schellingerhout, Stichtse Meije 25, Post Bodegraven.

GEVRAAGD: alle soorten bijenhoning, ruwe en zuivere bijenwas en Propolis. Honing- & Waszemerij, annex Kaarsenindustrie „Arkadia“, Lochem, tel. 0 6730-1827.